СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТА НА НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 4 ОТ 20.04.2017 Г. ЗА НОРМИРАНЕ И ЗАПЛАЩАНЕ НА ТРУДА

№	Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	Коментар 1, Портал за обществени консултации Aziti	**минималните основни работни** "увеличени минималните основни работни заплати на педагогическите специалисти, с не по-малко от 15%" Правилно ли да разбираме, че става въпрос САМО за минималните основни работни заплати?! Или пак ще има за всички и който взима най-много ще получи най-много отгоре?! Разбираме, че хората със семейства имат по-големи разходи и споделят заплатите си с членовете на семейството си, а ергените и старите моми нямат ни най-малък стимул да се женят и да делят парички от хазната е с трети лица. Не случайно навремето имаше ергенски данък, а сега има бонуси за екстра квалификация - без значение дали се практикува "нещото" или не... Цялата идея за ценообразуване на учителския труд куца, но има кой да защитава интересите им, а и част от тях водят "двойно счетоводство" с кеш в брой, по егн, револют, итн и просвещават децата НИ как работи сивия сектор от крехка възраст. Та те го приемат в един момент за нещо нормално и част от днешния живот, и така до пенсия в държавната администрация...	Не приема предложението	Направеният коментар не съдържа конкретни предложения по настоящия проект на Наредба за изменение на Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда.
2.	Коментар 2, Портал за обществени консултации KNoninska	**Дискриминация при заплащане на труда - щатен учител и учител на лекторски час** Предложените за минимални разценки за 1 лекторски час за висше образование и необходимите компетенции на учителя по предмета в размер на 11,70 лв. са дискриминационно ниски. Ако един учител работи на няколко места , като лектор и дори да заработва общо колкото е норматив за едно учителско място той всъщност ще получи много ниско възнаграждение. Например Учител за да достигне минимална учителска заплата 2131 лв. : 168 часа = 12.68 лв. В същото време учител на щат заработва по 648, 684, 720 часа за една учебна година или средно по 68, 72 и 75 часа месечно. Следва Наредба 4 да бъде отнесена в комисията по дискриминация, както и в Инспекцията по труда!	Не приема предложението	Предложението не попада в обхвата на настоящия проект на Наредба, тъй като с нея не се определят конкретни размери на допълнителното трудово възнаграждение за лекторски час. Възнаграждението за лекторски час е за

				изпълнение на учебни часове над минималната норма преподавателска работа, ако те не са отчетени при определяне на основната работна заплата, тоест с него се възмездява по-голямото натоварване на учителя в рамките на работното време по основния трудов договор. Конкретните размери на възнаграждението за лекторски час се договарят с колективен трудов договор и /или с вътрешните правила за работна заплата на институцията.
3.	Коментар 3, Портал за обществени консултации poptolev-tn	**Има сериозен пропуск в проекта!** Има сериозен пропуск в проекта - пропуснати са за пореден път НЕпедагогическия персонал!	Не приема предложението	Направеният коментар не съдържа конкретни предложения по настоящия проект на Наредба за изменение на Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда.
4.	Коментар 4, Портал за обществени консултации Guemova	**Има сериозен пропуск в проекта** В институциите от системата на образованието (училища, детски градини и т.н.) има и НЕпедагогически персонал, който е зает в работния процес на организациите. Умишлено или не, отново е пропуснат.	Не приема предложението	Направеният коментар не съдържа конкретни предложения по настоящия проект на Наредба за изменение

				на Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда.
5.	Коментар 5, Портал за обществени консултации APeiceva	**НЕпедагогически персонал** "Ежегодното нарастване на възнагражденията е една от основните мерки за преодоляване недостига на педагогически специалисти и мотивиране на младите хора да изберат учителската професия." До тук добре, но скоро няма да има желаещи, и никога-млади (освен някои изключения), които да работят като непедагогически персонал в системата на предучилищно образование. Главен счетоводител с висше образование почти няма разлика с помощник възпитател, а носи финансова отговорност солидарно с директора, а заплатата му зависи от минималната, а не средна. Както и за персонал в кухня, един готвач, който готви за 230 деца, също "не е важен". Но това никъде се обсъжда, защото в крайна сметка има и счетоводни къщи, има и кетъринг. Друг въпрос е,че една малка детска градина с малко деца ще има по-скромен бюджет и няма да издържи на кетъринга. В звеното на непедагогическия персонал също има недостиг, с месеци не може да се намери помощник готвач с тези заплати, които за поредна година са обвързани с МРЗ. Всяка година хората имат надежда нещо да се промени най-накрая, но съдейки по последни години това никога няма да стане, непедагогическият персонал никъде не се споменава, няма нужда да се "стимулира"	Не приема предложението	Предложението не попада в обхвата на настоящия проект на Наредба за изменение на Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда Направеният коментар не съдържа конкретни предложения.
6.	Коментар 6, Портал за обществени консултации anusha1972@abv.bg	**Непедагогически персонал** Подценен е труда на непедагогическия персонал, работещ в образователните институции. Несериозно е за административни длъжности в голямо училище, които носят огромна финансова отговорност и има изискване за образователна квалификация, да бъде определена работна заплата под 1500 лв. Ние не сме обслужващ персонал, както смятат доста учители. Вярно е, че ние подпомагаме работата на педагогическите специалисти, но дали те биха се справили без администрация? Помислете!	Не приема предложението	Направеният коментар не съдържа конкретни предложения по настоящия проект на Наредба за изменение на Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда. Размерите и/или механизмите за формиране на основната работна

				заплата се договарят в колективен трудов договор и/или от страните по индивидуалното трудово правоотношение и се включват във вътрешните правила за работната заплата на предприятието.
7.	Коментар 7, Портал за обществени консултации DJeljaskova	**НЕпедагогически персонал** Забравя се, че изобщо има непедагогически персонал, а една образователна институция не се "обслужва" сама. Стана ми любопитно и проверих средна възраст на непедагогическия персонал, и е 56 г. Това е средна, преобладаваща част са 60+ или пенсионери или пред пенсия. Като се пенсионират или напуснат, кой млад човек ще дойде на МРЗ? Ако има наем или семейство, и няма кой друг да го издържа, точно никой. Защо една млада жена да готви за цяла градина, ако като миячка ще вземе двойна заплата? Защо един млад счетоводител да работи в образователна институция, ако в някой супермаркет ще вземе двойно? Защо ще работиш като домакин в една градина, ако в някой МОЛ ще вземеш двойно? В някой момент просто ще се "премахне" по "естествен път" непедагогическият персонал и тогава и няма да има дискусия по Наредбата.	Не приема предложението	Направеният коментар не съдържа конкретни предложения по настоящия проект на Наредба за изменение на Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда. Размерите и/или механизмите за формиране на основната работна заплата се договарят в колективен трудов договор и/или от страните по индивидуалното трудово правоотношение и се включват във вътрешните правила за работната заплата на предприятието.
8.	Коментар 8, Портал за обществени консултации	**Корекции в осигурителен доход** Най-съществено е да се спре приемането със задна дата. Изключително неполезният за вас персонал - счетоводители, ще се наложи да правят	Не приема предложението	Приемането със задна дата е свързано с по късното приемане на

	Lana07	корекции в декларации 1 и 6 - за м. март и м. април. След това, отново, с излизането на заплатите на директорите. При диференцираното заплащане - 1 година назад. Дали попитахте какъв труд е това, не само за мен като счетоводител, ами и в НОИ и НАП. накрая ги съжалявах тези хора. Още една корекция - с диференцираното на директора и евентуално 13-тата заплата, която никой не регламентира ДМС ли е , какво е и всеки директор си прави свободни съчинения. Та, колко станаха корекциите г-да министри? 5, ако не изникне нещо друго. Вие как бихте реагирали да имате по 5 ведомости на месец и след време не електронни трудови книжки, ами нищо няма да ви помогне да разберете какво се е случило. И Вашите богопомазани учители ще останат и без пенсии. Защо веднъж не се послуша един Действащ счетоводител, просто да го изслушате и да вземете предвид нещата от реалността. Не нашия министър да говори, че сме щели да бъдем заменени от изкуствен интелект, защото учителите трябва да бъдат заменени, понеже пишат "ПловдиФ" в командировъчно. Въпреки че не е предмет на дискусията, ние - счетоводителите - главни или не, искаме тази професия да бъда отделена от непедагогическия персонал и да се заплаща като педагогически. Вторият подпис е наш, отговаряме за изпълнението на бюджета, съгласяваме се и вършим всякакви задачи, некасаещи счетоводното отчитане и най-важното - нашето е образование е също толкова важно, или не? Което е парадокс в Министерство на образованието. Явно моето висше не е точно висше, за разлика от на учителите. Следващият път, когато замисляте подобни неща, моля да ме поканите, за да ви обясня още много недомислици в отчитането и разходването на средства.		ЗДБРБ 2025 г. Допълнително забавяне се налага и поради това, че Законът за нормативните актове предвижда преди приемането на нормативен акт той да бъде публикуван за обществено обсъждане за 30 дни. Размерите и/или механизмите за формиране на основната работна заплата се договарят в колективен трудов договор и/или от страните по индивидуалното трудово правоотношение и се включват във вътрешните правила за работната заплата на предприятието.
9.	Коментар 9, Портал за обществени консултации Мерилоу	**Дискриминационни елементи в Наредба 4 при психолози и логопеди спрямо статута на учителите** **Приложение 3:** Минималните размери на месечните работни заплати са регламентирани с висока степен на дискриминация и с незачитане на естеството на работата на отделните специалисти предвид гореизложените аргументи! Определяне на заплащане за **първа и втора степен** на кариерно развитие за психолог и логопед не кореспондира със съответните степени за кариерно развитие на самите специалности! Не е редно да се изисква покриване на 3-то ПКС за първа степен на кариерно развитие при	Не приема предложението	Предложението не попада в обхвата на настоящия проект на Наредба за изменение на Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда. Предложенията могат да бъдат обсъдени с всички заинтересовани

		положение, че нито психологът, нито логопедът имат педагогическа специалност! Редно е тези специалисти да получат достойно и справедливо оценяване на професионалното им развитие от съответните преподаватели със съответната квалификация във факултетите на ВУЗ-овете за всяка една от тези професии, а не да бъдат изпитвани и оценявани от педагози в Департамента за информация и усъвършенстване на учители към СУ!!! Може да се въведе добра практика, с която логопедите и психолозите да получат съответната следдипломна квалификация в определена област от тяхното професионално поприще, която да се зачита за първа степен в кариерното развитие! Тази допълнителна квалификация следва да бъде заплатена от институцията, в която работи специалистът, така, както това се прави за учителите! **Приложение 4:** Показателите за оценяване на резултатите от труда на педагогическите специалисти НЕ съответстват на естеството на работа на психолозите и логопедите!!!! Основните критерии не са разработени съгласно професионалните функции, задачи, отговорности и задължения на съответните специалисти! Точките и показателите, както и тяхната тежест са неадекватни за професиите на психолога и логопеда! Всичко това води до невъзможност да се създадат подходящи за тези длъжности карти за оценка на специалистите в съответните институции, в резултат на което те получават много малък брой на точки при оценяването, а оттам – много по-ниско диференцирано заплащане!		страни в хода на колективното трудово договаряне. Придобиването на степен за кариерно развитие се урежда в Наредба № 15 за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти Чл.24 от Наредба № 4 дава възможност на ниво институция да се разработят критерии към показателите и да се промени броя на точките към всеки показател така че да се адаптират оценъчните карти към специфичните нужди.
10.	Коментар 10, Портал за обществени консултации Мерилоу	**НЕРАВНОСТОЙНО ЗАПЛАЩАНЕ НА ПСИХОЛОЗИТЕ СПРЯМО ЛОГОПЕДИ И РЕСУРСНИ УЧИТЕЛИ** **Специалист: ЛОГОПЕД** **Часове преподавателска работа в седмицата:** 21 терапевтични часа!!!! **Вид подкрепа на деца съгласно Наредба за приобщаващото образование:** Предоставя обща и допълнителна подкрепа на деца с комуникативни нарушения. **Работи със следните групи в институцията съгласно Наредба 15:** Работа с всички деца в институцията. Деца с комуникативни нарушения **Брой деца, с които работи специалистът(Съгласно Наредба за приобщаващото образование и Наредба 15):** Логопедът може да работи с всички деца с комуникативни нарушения. **В Наредба 4, чл. 7, ясно е казано, че часовете на логопеда са УЧЕБНИ, което всъщност означава, че реално отработеното време на логопедите**	Не приема предложението	Предложението не попада в обхвата на настоящия проект на Наредба за изменение на Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда. В рамките на работното време на педагогическите специалисти, установено в трудовите им договори, се включват изпълнението

		в детските градини, например, не е повече от 12 астрономически часа, тъй като един терапевтичен час там е не повече от 30 минути. **Но малкият хорариум ограничава съществено терапевтичната му дейност в институцията.** **Специалист: РЕСУРСЕН УЧИТЕЛ** **Часове преподавателска работа в седмицата:** 25 астрономически часа **Вид подкрепа на деца съгласно Наредба за приобщаващото образование:** Предоставя само допълнителна подкрепа на деца със СОП. **Работи със следните групи в институцията съгласно Наредба 15:** Деца със СОП (консултиране на учители, други педагогически специалисти и родители **на деца със СОП**) **Брой деца, с които работи специалистът(Съгласно Наредба за приобщаващото образование и Наредба 15):** Ресурсният учител работи **с не повече от 12 деца и**/или ученици със специални образователни потребности. **Специалист: ПСИХОЛОГ** **Часове преподавателска работа в седмицата:** 30 астрономически часа **Вид подкрепа на деца съгласно Наредба за приобщаващото образование:** Предоставя обща и допълнителна подкрепа. Работи с всички деца в институцията. **Работи със следните групи в институцията съгласно Наредба 15:** Работи с **всички деца** и учители в институцията. Провежда консултации на родители на **всички деца** от институцията. Работа **с деца със СОП, техните родители и учители.** Осъществява сътрудничество с институции и служби от общността. **Допълнителни дейности на психолога съгласно Наредба за приобщаващото образование:** В голям процент от случаите психологът е определен със Заповед на директора за координатор на дейността по Наредба за приобщаващото образование в институцията. Като такъв изпълнява **административна функция**, включваща: създаване, писане и водене на документацията; писане на планове за подкрепа на учителите, писане на протоколи от екипни срещи; проверяване, редактиране и оформяне изцяло на документацията по Наредбата за приобщаващото образование и т.н.; вменява му се пълна отговорност за		на нормата за преподавателска работа и на функциите, определени в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, поради което не е коректно сравнението само на различните норми преподавателска работа. Предложенията засягат и други нормативни актове и е целесъобразно да бъдат обсъдени с всички заинтересовани страни.

изрядността на документацията и организацията на процеса на приобщаващото образование в институцията.
Като координатори се работи без допълнително заплащане!
Брой деца, с които работи специалистът (Съгласно Наредба за приобщаващото образование и Наредба 15): С цел разрешаване на възникналите проблеми при децата, както и с цел превенция на тормоза, психологът работи с всички деца от институцията групово и/или индивидуално, с техните родители и близки, учители и непедагогически персонал.
При необходимост психологът работи в сътрудничество с институции и служби от общността.

В ежедневната си работа психологът работи по график с децата със СОП със същата натовареност, каквато е на ресурсният учител и логопеда.
Освен това, обаче, докато тяхната работа приключва с изпълнението на графика за деня, то психологът е продължава с работните задачи. Той е длъжен да обърне внимание на проблемите, свързани с останалите деца в институцията като всеки казус изисква индивидуално внимание и методи за разрешаване. Следват разговори с учители, родители, близки и роднини, осъществяване на срещи, писане на документи, протоколи и становища до институции. Справянето с проблемите изискват отдаденост в работата, професионализъм, много голям времеви и психо-емоционален ресурс. Разговорите с родителите понякога са трудни и много тежки. Очакванията на общността са психологът да бъде медиатор и добър професионалист, който да умее да общува качествено с всички, да балансира добре взаимоотношенията и да се справя успешно с възникналите проблеми. Често пъти психологът се включва в разрешаването на конфликти и между колеги. Той предоставя индивидуални консултации и психо-емоционална подкрепа на всички служители в институцията, когато бъде поискана такава.
В допълнение към тези специфични за психологическата работа функции, може да се включи и **работата като координатор без допълнително заплащане** на повечето от психолозите в сферата на образованието с вменените допълнително немалко отговорности и несвойствени работни задачи, които вкарват допълнително натоварване и напрежение в работата, тъй като координаторът е човекът, който изисква документацията да бъде

изрядна, сроковете на изпълнение на задачите да бъдат спазвани, т.е. **функциите му са предимно КОНТРОЛНИ!!!** И поради това, изисквайки от своите колеги учители, психологът приема друга роля, на изискващ администратор, какъвто не е! Този конфликт на професионални роли не хармонира положително върху взаимоотношенията психолог – педагог!

Редно е тази работна позиция да се изпълнява от директор, зам. директор или главен учител. Това са служители, заемащи по-високо йерархично ниво в организацията, чиито задължения включват осъществяването на контролни функции.

Всичко изброено дотук не присъства в длъжностните характеристики нито на ресурсния учител, нито на логопеда!!!

Тези функции и задачи на психолога са описани като такива в нормативната уредба на МОН, но не се зачитат като работа в отчитането на работното време, тъй като все още там присъства изискването **„30 часа работа с деца“!!!!! А, когато правим консултации с родители, учители, правим екипни срещи, пишем становища и доклади, анализираме данни от проведена психологическа диагностика, провеждаме срещи с лица от други институции, когато обучаваме стажанти, когато колега поиска лична консултация, когато разрешаваме конфликти между колеги и т.н. и т.н. Това работно време как се отчита?! Истината е, че тези дейности не влизат в отчитането на нашето работно време! Отново някой НЕПСИХОЛОГ и административен служител, непознаващ характера на нашата работа е написал някакви измислени нормативни документи, с които нашите работодатели се съобразяват!**

Уважаеми законодатели, не може да ограничите работата на психолога само до това да работи с децата в институцията, когато естеството на психологическата работа в образователната сфера, особено с малки деца, е свързана с взаимодействие и работа с всички значими възрастни в живота на това дете – родители, роднини, учители....!!!!

Отговорността, стресът и натоварването са огромни! Повечето от колегите, които си вършат съвестно работата работят извънредно, за да могат да се справят с поставените им задачи в установените от нормативната уредба срокове. Издъхваме, но всички се правят, че не виждат! Във всяка една институция психолозите са самостоятелна единица, чиято професия с нейните трудности и особености не е разбрана от останалите педагогически специалисти и непедагогически персонал. Качеството на живот на психолозите, заети в сферата на образованието е ниско поради

		свръхнатовареността, която имат, обезценяването на труда им, липсата на заплащане за допълнителния труд, който полагат, както изкуственото занижаване на престижността на работата им чрез липсата на регулация на професията. Липсва удовлетвореност и мотивация! Поемането на толкова много отговорности, допълнително натоварване с несвойствени задачи и бумащина, не ни позволява да обърнем достатъчно голямо внимание и да отделим време на обществено значими проблеми, свързани с необходимостта от превенция на психичното здраве на подрастващите! Очакванията на обществото също са насочени към това да подпомогнем всички деца да се развиват нормално, да живеят спокойно и да получат съответните знания, грижа и подкрепа от нас. За съжаление, обаче, обществото все още не е запознато с проблемите и трудностите, които среща училищния психолог! Родителите също не си дават сметка за това. Нашето желание е да работим, да практикуваме и да бъдем полезни в сферата на нашата професионална квалификация като психолози, а не да вършим административна работа, да запълваме дупки и да изпълняваме безброй несвойствени задачи! Ние сме невидими за синдикатите, на които плащаме членски внос и които не защитават по никакъв начин интересите ни като гилдия!!! Ние сме невидими и за МОН, и за РУО, и за обществото като цяло! Нашата значимост и авторитет са обезценени и сринати! **Уважаеми законодатели! Психолозите имат желание да практикуват професията си в рамките на своята квалификация, спазвайки етичните принципи в работата си, получавайки равностоен и справедлив статут в нормативната регулация на МОН, равнопоставеност в трудовата ангажираност и достойно заплащане!**		
11.	Коментар 11, Портал за обществени консултации Psiholog1	**Необходимост от незабавни промени!** Пред нас, психолозите в образованието, стоят следните проблеми: 1. Работим при изключителна натовареност - имаме най-голяма седмична заетост. Участваме във всички екипи за подкрепа, поемаме и общата и допълнителната подкрепа, оглавяваме комисии, обработваме анкети, изготвяне доклади. Работим с неограничен брой деца и ученици със СОП. Товарят ни с нетипични за длъжността и образованието ни задължения - заместваме учители и др. Нямаме равни възможности за развитие - при наличие на 3 ПКС, един учител, напр., може директно да се приравни със старши и да получава съответното по-високо заплащане.	Не приема предложението	Предложението не попада в обхвата на настоящия проект на Наредба за изменение на Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда. В рамките на работното време на педагогическите специалисти,

		Получаваме най-ниско заплащане от всички педагогически кадри в системата на образованието - не получаваме нито лев за водене на документацията и работата с деца със СОП. Психолози работят с години по проекти, на срочни трудови договори, което е в нарушение и на Кодекса на труда - на срочен ТД максималният срок по закон е 3 год.		установено в трудовите им договори, се включват изпълнението на нормата за преподавателска работа и на функциите, определени в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, поради което не е коректно сравнението само на различните норми преподавателска работа. Предложенията засягат и други нормативни актове и е целесъобразно да бъдат обсъдени с всички заинтересовани страни.
12.	Коментар 12, Портал за обществени консултации Ares	**ЛИПСА НА АДЕКВАТНИ НОРМИ И ОТЧЕТНОСТ НА ПСИХОЛОГИЧЕСКАТА РАБОТА** ***Чл. 2.*** *(1) Държавният образователен стандарт за нормиране и заплащане на труда определя:* ***1. нормите за преподавателска работа на педагогическите специалисти;*** По своята същност професията на психолога не трябва и не може да бъде обвързана нито с норми, нито с преподавателска работа! Нашата професия е аналитична. Тя е насочена към оказване на помощ на възрастни и деца в различни ситуации с цел справянето им с критични ситуации, кризи или проблеми, които те сами не могат да решат. Превенцията на психичното	Не приема предложението	Предложението не попада в обхвата на настоящия проект на Наредба за изменение на Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда. В рамките на работното време на педагогическите

		здраве на децата е дълъг и сложен процес, който е свързан с работа и наблюдение на самото дете, така и с консултиране на родители, учители, роднини. Всеки ден в ежедневието се появяват ситуации, в които психологът в институцията трябва да се намеси веднага, което променя планираната му работа. Налага се да сме гъвкави и адаптивни. **Работата ни не може и не трябва да бъде обект на норматив!** Ние трябва да работим за постигане на положителни резултати, а не да се стремим към изпълнение на количествени изисквания към нас. *Чл. 4 (6)* ***Нормата?*** *преподавателска работа на* ***психолозите*** *и педагогическите съветници включва индивидуални или групови консултации с деца и ученици, свързани с лични, социални или поведенчески проблеми, кариерно ориентиране и подпомагане на личностното им развитие.* Работата на психолога в образователните институции включва много повече дейности, освен директната работа с децата!!!! Крайно време е да се направят законодателни промени, с които да се регламентира ясно и точно нашето поле на действие, а именно: - работа с деца, консултации на родители и учители, инициране и провеждане на екипни срещи с родители във връзка с различни проблемни ситуации; посредничество при решаване на конфликти - провеждане на поредица от срещи и разговори във връзка с разрешаване на конфликтни ситуации с деца, родители, институции, колеги и пр.; провеждане на кризисни интервенции, извършване на диагностична дейност, обработка и анализ на резултатите, участие в екипи за подкрепа на личностното развитие на всяко едно дете в ДГ или училището; изготвяне на доклади, оценки и становища както за институцията, така и изисквани от психолозите за други институции (например: социални служби, телкови комисии, лекарски комисии и др.), кариерно ориентиране и подпомагане на личностното развитие на децата; работа с други институции; превенция на психично-здравни проблеми и други форми на подкрепа; обучение и менторство на студенти – стажанти по психология; провеждане на научни изследвания и участие в научно-изследователски проекти по психология и др.		специалисти, установено в трудовите им договори, се включват изпълнението на нормата за преподавателска работа и на функциите, определени в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти. Предложенията засягат и други нормативни актове и е целесъобразно да бъдат обсъдени с всички заинтересовани страни.
13.	Коментар 13, Портал за обществени консултации Ares	**ДИСКРИМИНАЦИЯ НА ОСТАНАЛИТЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ ОТНОСНО ТЕЛКОВИ РЕШЕНИЯ** *Чл. 4 (12) гласи от Наредба 4 гласи: За* ***учителите*** *с трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто, установена с решение на териториалните експертни лекарски комисии (ТЕЛК) или Националната*	Не приема предложението	Предложението не попада в обхвата на настоящия проект на Наредба за изменение на Наредба № 4 от

		експертна лекарска комисия (НЕЛК), минималните норми преподавателска работа по ал. 11 се намаляват с осем часа годишно, доколкото съответстват с конкретните предписания на здравните органи. **С този текст се дискриминират всички останали педагогически специалисти, работещи в сферата на образованието, които имат трайно намалена работоспособност 50 и над 50 на сто!** **Отново липсва равнопоставеност за психолозите и логопедите!**		20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда и ще бъде обсъдено с всички заинтересовани страни при следващи промени в Наредба № 4.
14.	Коментар 14, Портал за обществени консултации Ares	**НЕРАВНОПОСТАВЕНОСТ НА СПЕЦИАЛИСТИТЕ ПО ОТНОШЕНИЕ НА НАТОВАРЕНОСТТА В РАБОТАТА** ***Чл. 6.*** *(В сила от учебната 2017 - 2018 г.) (1) Работно място* ***за ресурсен учител*** *се открива при наличие на часове за ресурсно подпомагане, определени в плановете за подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности, които са необходими за изпълнение на минималната норма преподавателска работа, съгласно приложение № 1.* В плановете за подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности са заложени еднакъв брой часове за работа както за ресурсен учител, така и за логопед и психолог. **Следователно графиците за работа с тези деца и на тримата специалисти включват еднакъв брой часове за работа с деца със СОП.** Длъжността на психолога обаче включва много други дейности, които той трябва да извършва в рамките на работното си време (30 астрономически часа в седмицата), което го поставя в неравностойно положение спрямо логопеда (с 21 терапевтични часа на седмица) и ресурсния учител (с 25 астрономически часа на седмица). Оказва се, че специалистът, чиято работа е свързана с голямо психическо натоварване, стрес и напрежение, тъй като работи ежедневно с проблемите на деца, родители и учители, **има най-голям норматив** от работни часове, които освен това не му стигат, за да си свърши всички задължения за деня (планирани и непланирани), тъй като много често в работата на психолога се появяват извънредни ситуации, в които трябва да се реагира своевременно. Поради тази причина психолозите често пъти се налага да работят в извън работно време, което е в разрез с всички нормативни изисквания, но най-големият проблем е в това, че те не могат да си починат и да се възстановят и физически, и психически. **Тези факти поставят въпроса за това, че е крайно време да се въведе регулация и в работата само на логопедите и ресурсните учители, а и на психолозите! Да се въведат подходящи ограничения на**	Не приема предложението	Предложението не попада в обхвата на настоящия проект на Наредба за изменение на Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда. В рамките на работното време на педагогическите специалисти, установено в трудовите им договори, се включват изпълнението на нормата за преподавателска работа и на функциите, определени в държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, поради което не е коректно сравнението само на различните норми

		натовареността в работата на психолозите, с които да се намалят задълженията и отговорностите им, които представляват допълнително натоварване и са несвойствени за длъжността. **Да се въведат промени в нормативната уредба, свързани с възможността за отчитането на ВСИЧКИ работни дейности на психолозите в отделните институции!** Трудовото възнаграждение на психолога е несправедливо и неравностойно спрямо това на ресурсния учител, тъй като ресурсният учител може да работи **само с 12 деца** на допълнителна подкрепа и получава възнаграждение, равно на това на психолог, който работи по същия часови график и със същите деца на допълнителна подкрепа, включително и с още много други деца на обща подкрепа като в допълнение на това работи с учители, родители и институции и пр. Редно е заплащането на труда на психолозите да бъде обвързано с това дали работят **само с деца на допълнителна подкрепа** или извършват всички други дейности, присъщи на психологическата работа в институцията. Тук може да се направи паралел с психолозите от РЦППО, които предоставят само допълнителна подкрепа на децата и учениците в учебните заведения, а получават същите заплати като психолозите, назначени в съответните институции и натоварени с много повече задължения и отговорности.		преподавателска работа. Предложенията засягат и други нормативни актове и е целесъобразно да бъдат обсъдени с всички заинтересовани страни.
15.	Коментар 15, Портал за обществени консултации Ares	**НЕРАВНОПОСТАВЕНОСТ НА ПСИХОЛОЗИТЕ ОТНОСНО ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДТВ И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ** ***Чл. 24.*** *(1) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 01.01.2021 г.) Допълнителното трудово възнаграждение за постигнати резултати от труда през учебната година се изплаща на персонала в институциите с изключение на директорите въз основа на оценяване за:* *1. педагогическите специалисти - извършено по показатели (приложение № 4) и критерии към тях, приети с решение на педагогическия съвет;* • **Критериите за определяне на допълнителното трудово възнаграждение за постигнати резултати, заложени като БАЗОВИ в Приложение 4, не са релевантни на професията на психолога, практикуващ в сферата на образованието. Те, както и точките, определени в тези показатели, не съответстват по никакъв начин с професионалните задължения, отговорности и роли на психолога.** • Определените степени на кариерно развитие на психолозите в Приложение 3 не съответстват на професионалната квалификация на	Не приема предложението	Предложението не попада в обхвата на настоящия проект на Наредба за изменение на Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда. Чл.24 от Наредба № 4 дава възможност на ниво институция да се разработят критерии към показателите и да се промени броя на точките към всеки показател така че да се адаптират оценъчните

		психолозите, които не са учители и **не би трябвало да се принуждават да полагат изпити за ПКС (първа степен кариерно развитие)!** Това възпрепятства възможността психолозите, които имат образованието, опита и професионалните умения да получат по-по-високо заплащане. Това спира развитието и действа потискащо и демотивиращо на специалистите! **Професионалното развитие и израстване на психолозите изисква съвсем различен тип допълнителна квалификация, която следва да бъде зачетена от МОН и заплатена от институцията.**		карти към специфичните нужди. Придобиването на степен за кариерно развитие се урежда в Наредба № 15 за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти Предложенията засягат и други нормативни актове и е целесъобразно да бъдат обсъдени с всички заинтересовани страни.
16.	Виолета Атанасова, ресурсен учител, по електронна поща	Да се направи промяна в Наредба №4 от 20.04.2017г. относно нормирането и заплащането на труда, в частта й: *Раздел II* *Норми за преподавателска работа на педагогическите специалисти (В сила от учебната 2017 - 2018 г.)* *(4) Нормата за преподавателска работа на ресурсните учители се определя в астрономически часове и включва съвместните дейности с учител при провеждането на педагогическата ситуация или на учебния час в детска градина или училище и индивидуална и групова работа с деца или с ученици със специални образователни потребности при предоставяне на допълнителна подкрепа.* Предлагам думата „астрономически“ се замени с „учебни“. Считам, че е редно нашата педагогическа работа да бъде квалифицирана и съответно оценена като педагогическата дейност на всички останали учители, а именно преподавателската ни норма да бъде отчитана в педагогически часове, а не в астрономически, защото ние сме учители като всички останали.	Не приема предложението	Предложението не попада в обхвата на настоящия проект на Наредба за изменение на Наредба № 4 от 20.04.2017 г. за нормиране и заплащане на труда и ще бъде обсъдено с всички заинтересовани страни при последващи промени в Наредба № 4.